



یادداشت

مردی که یک دنیا حرف داشت



از پس سال‌های رفته درست یادم نیست چه روزی بود و چه ماهی ولی می‌دانم دریکی از سال‌های نخست دههٔ ۸۰ از سالن کوچک کنفرانس در وزارت کشور-که بیرون آمدم و پای برج میدان فاطمی که ایستادم، هم خورشید غروب کرده بود و هم سوز تندی می‌آمد. قرار نبود جلسه این همه طولانی شود و یک میزگرد خبری درباره آب و کویر این همه به درازا بکشد- ولی کشیده بود چون پرویز کردوانی که زبان کویر بود و دغدغه آب داشت ساعت‌ها از کویر و آب گفته بود. او خبری حرف نمی‌زد، یعنی حرف‌هایش پیوسته و روی یک خط نبود که خبرنگار از آن خبری درست و درمان و کم‌رحمت صید کند، خلاصه هم نمی‌گفت تا مجبور شود از گوشه بحث‌ها درز بگیرد، مثل این بود که یک سینه حرف دارد و می‌خواهد از زمان جلوبزند تا این سینه را خالی کند و راحت شود. شنونده‌ها ولی خسته بودند و جلسه‌ای که کش آمده بود نمی‌توانست باز هم کش بیاید. صدای مجری میزگرد توی گوشم است که بارها به استاد تذکر وقت داد و استاد باز هم گفت و گفت. حرف حساب هم می‌زد، این که کویر فرصت است نه تهدید و آنچه بد است بیابان است که ما ساخته‌ایم نه کویر که مخلوق خداست.



آن میزگرد بالاخره تمام شد- ولی با دلخوری استاد که اعتراض می‌کرد چرا نمی‌گذارند حرف بزند و این خاطره ماند تا سال‌ها بعد که او در یک برنامه زنده تلویزیونی، آنجایی که حتما موجه به‌زعم خودش نتوانست فضای بحث‌ها را تحمل کند و جلوی دوربین و هزاران چشمی که او را می‌دید از کادر بیرون زد؛ با همان کمر دو تا شده و اندام لاغری که آخرین و قوی‌ترین تصویری است که از او در ذهن ماست. پرویز کردوانی چنین آدمی بود. آنقدر علم داشت که چهره ماندگار شود. استاد نمونه دانشگاه تهران لقب بگیرد، برنده جایزه مهرگان علم شود و نشان درجه‌یک دانش را کسب کند. در عین حال آنقدر جسارت داشت که روی حرفش بایستد و از این که تک و تنها آن حرف را بزند و جبهه او خالی از هوادار باشد، نترسد.

ما او را مردی شجاع دیدیم زمانی که به طرح احیای دریاچه ارومیه تاخت و جمله‌ای مثل آب‌بخ روی سرمان ریخت؛ «دریاچه ارومیه بیمار است و مداوا نمی‌شود، باید از آن دل کند و به جایش پارک انرژی، پارک گیاهی یا حیوانی درست کرد».

همین پرویز کردوانی که قرص و محکم پشت حرفی چنین خاص ایستاده بود- وقتی به مالچ‌های نفتی می‌تاخت لااقل دل من خبرنگار که روزی در یکی از بیابان‌های شلمچه، زیر آفتاب داغ ۴۰درجه که قاچ‌های هوندانه توی سینی پشت یک سراب وسیع، موج به نظر می‌رسیدند، پایم را یکی از همین مالچ‌های بی‌نهایت داغ سوخته بود، خنک شد. او می‌گفت در بیابان برای تثبیت خاک باید ریگ‌پاشی کرد و این هدیه ارزان طبیعت را جایگزین مالچ‌هایی کرد که بوی بدی دارند، زمین را سیاه می‌کنند، منطقه را گرم‌تر می‌کند و حتی گیاهان و حیوانات را می‌کشند.

حالا پرونده این مرد بسته‌شده؛ پرونده پسر حسینیعلی بلوکاشی، ارباب دوره رضاخان در سیستم ارباب رعیتی، پسری که عار نمی‌دانست که بعد از پروفسورشدن بگوید که «دهاتی» است و روزگاری مباشر ارباب حین خرمن بود.

مرگ الحق این مرد عادل است و کسی را از قلم نمی‌اندازد، حتی پدرعلم کویرشناسی ایران را که ۹۰سال عمر کرد که درباره نمکار، جغرافیای خاک، آب‌های شور، مناطق خشک و مراتع ایران تا نتوانست نوشت. او حالا در قطعه نام‌آوران بهشت‌زهرای تهران است با جسمی درحال فرسایش و نجور از سرطان مغز استخوان و حتما روحی هنوز دغدغه‌مند برای ایران.



تاروز گذشته پیش از ۲۲میلیون دوزواکسن در کشور تزریق شده است

عکس:

باشگاه خبرنگاران جوان

افزایش ۲/۵برابری فوتی‌های ناشی از کرونا در تهران

سعید خال، مدیرعامل سازمان بهشت‌زهر(س) با اشاره به افزایش ۲/۵برابری فوتی‌های کرونایی بهشت‌زهرادر پیک پنجم گفت: در این مدت عدد ۲۱۶فوتی در روز را تجربه کردیم و طی ۱۸ماه گذشته ۴۰هزار نفر در بهشت‌زهرای پذیرش شده است. وی افزود: تصور نمی‌کردیم روزی متوفیان شهر تهران به عدد۴۰۰برسد . بهشت‌زهرابر اساس آمار وزارت بهداشت ۴۰درصد متوفیان کرونایی کل کشور را دارد. /ایسنا



جنگ روانی رسانه‌های معاند درباره ممنوعیت واردات واکسن ققدر با واقعیت منطبق است؟

یک بازی ویروسی بامسأله واکسن

رسانه‌های معاند حمله بی‌سابقه‌ای علیه رهبر انقلاب در موضوع کرونا به راه انداخته‌اند. رسانه‌های بیگانه بیانات ایشان در سال گذشته را عامل وضعیت فعلی کرونا در ایران می‌دانند. این رسانه‌ها پیوسته انبوهی از پیام‌ها و متلک‌ها و ویدئوها را با گزاری کرده‌اند. این گزارش تحلیلی سعی می‌کند اندکی موضوع را بشکافد.

«من واقعاً اعتماد هم ندارم، نمی‌دانم، گاهی اوقات هست که اینها می‌خواهند واکسن را روی ملت‌های دیگر امتحان کنند، ببینند اثر می‌کند یا نمی‌کند. بنابراین، از آمریکا و از انگلیس [واکسن تهیه نشود]. البته به فرانسه هم من خوشبین نیستم، علتش هم این است که سابقه آن خون‌های آلوده را اینها دارند. [البته] از جاهای دیگر اگر بخواهند واکسن تهیه کنند، که جای مطمئنی باشد. هیچ اشکالی ندارد.» این بخش‌هایی از صحبت‌های رهبری در یک سخنرانی عمومی در دی‌ماه ۹۹ است.

در دی‌ماه ۹۹، تازه واکسناسیون در دنیا شروع شده بود و ایران پا دو مسیر پر از ابهام رویه‌رو بود. یک مسیر می‌گفت به آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها اعتماد و از آن کشورها واکسن وارد کنند و راهی دیگر توصیه می‌کرد واکسن‌های مورد نیاز از باقی کشورها تأمین کند و خودش هم دست‌به‌کار شود و در عین حال منتظر بماند تا ببیند واکسن‌های آمریکایی و انگلیسی تا چه حد با مدعایش صادق است؛ یعنی تا چه حد می‌تواند ایمنی ایجاد کند. معنای جمله رهبر هم همین است: اول خودشان استفاده کنند که این قدر تلفات نداشته باشند. البته چند صباح بعد واکسن انگلیسی به کشور وارد شد. موضوع صحت، ممنوعیت همیشگی ورود واکسن‌ها نبود.



میثم امیری نویسنده و روزنامه‌نگار

نسبت بین

مرگ با مبتلا در

کشورهایی که

از واکسن‌های

مختلف استفاده

کرده‌اند با

کشورهایی که

تنها از واکسن‌های

آمریکایی بهره

برده‌اند تفاوت

معناداری ندارد

«تردید درباره این واکسن‌ها» مسبق به سابقه این دو کشور در برخورد با ایران بود. نمی‌خواهیم در این سیاهه از آن سابقه‌ها نام ببریم. ولی تاریخ نزدیک روایت می‌کند ایران از دوره اوباما و ترامپ تا همین الان تحریم دارویی است و نمی‌تواند به‌سادگی هر دارویی را که می‌خواهد وارد کند.

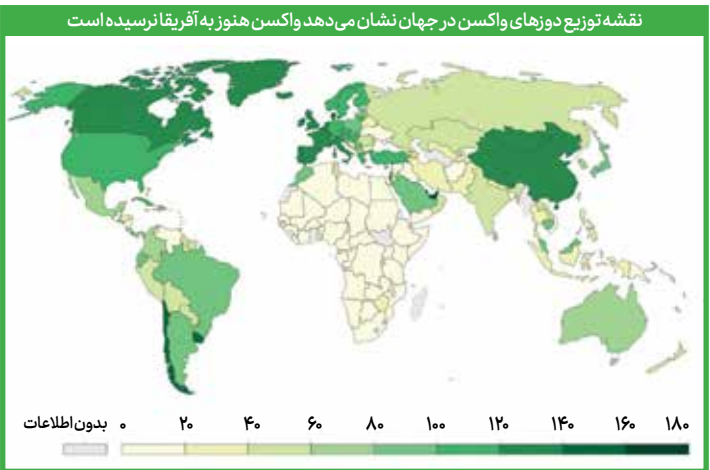
این جمله در بی‌بی‌سی آمده است: «جاستین واکر، مدیر روش‌های تحریم در موسسه یوکی فایننس، که نماینده بانک‌های بریتانیاست می‌گوید: معامله با ایران در زمینه اقام بشردوستانه و عملیات مربوط به آن پیچیده است. از نظر قانونی، دارو مشمول تحریم نیست اما اگر طرف معامله یک نهاد یا عامل تحت تحریم باشد، ارسال آنها مشمول تحریم می‌شود.»

نتیجه چه شد؟ بی‌بی‌سی می‌نویسد: «شواهد به دست آمده از داخل ایران هم حاکی از کمبود داروهای حیاتی و افزایش قیمت آنهاست.»

به نظر نمی‌رسد آمریکا و اتحادیه اروپا در زمینه کمک‌های بشردوستانه کارنامه قابل دفاعی داشته باشند. روایت تحریم دارویی ایران هنوز در نوشته‌ها و گزارش‌ها روایت نشده است. جسته‌وگریخته شاهدان عینی می‌گویند این تحریم جان عزیزان‌شان را به خطر انداخته است. اشاره‌ای کوتاه به سابقه فرانسه هم خالی از لطف نیست. روایت دادگاه بین‌المللی که با یک جست‌وجوی ساده در گوگل در دسترس است می‌گوید فرانسه در قالب بسته‌های خون آلوده، ویروس‌های ایدز را به ایران هدیه کرد. فرانسه هنوز غرامت آن را پرداخت نکرده با این که محکوم شده و حکم علیه‌اش صادر شده‌است. هنوز کسی صددرصد نمی‌تواند ادعا کند

تکمیل واکسنیاسیون معلمان قبل از مهر

محمد مهدی گویا، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت گفت: تصمیم بر آن شده که پوشش دونویت واکسنیاسیون معلمان و سایر کارکنان مدارس تا قبل از آغاز مهرماه به پایان برسد. وی افزود: در مورد اساتید دانشگاه‌ها نیز چنین رویکردی دنبال می‌شود و امیدواریم سال تحصیلی جدید با اطمینان خاطر بیشتری آغاز شود. گویا ادامه داد: تیم‌های کارشناسی درحال بررسی واکسنیاسیون دانش آموزان دارای بیماری‌های زمینه‌ای و پرخطر و انتخاب مناسب‌ترین واکسن برای آنها هستند. /وزارت بهداشت



از ۲۰درصد مردم دستیابی ایران به واکسن موثر برای کرونا را بعید دانستند. پس دست‌کم ۷۰درصد از هموطنان دستیابی ما به واکسن موثر علیه‌کرونا را ممکن دانسته‌اند. از مردم پرسیدند از کدام واکسن استفاده می‌کنید. حدود ۴۰درصد اعلام کردند از واکسن خارجی استفاده می‌کنند. حدود ۴۰درصد هم واکسن ایرانی را ترجیح داده‌اند. حدود ۲۵درصد هم از هیچ‌کدام استفاده نمی‌کنند و ۲۵درصد باقیمانده هم گفتند که برایشان فرقی ندارد. ضمناً حدود ۵۹درصد هم اعلام کردند حاضرند از واکسن ایرانی استفاده کنند. حدود دو ماه و نیم بعد، ایسپا در میانه تیرماه ۱۴۰۰ یک نظرسنجی دیگر برگزار کرد. در این نظرسنجی ۲۳درصد گفتند واکسن خارجی را ترجیح می‌دهند و ۲۸درصد هم به واکسن ایرانی تمایل داشتند. حدود ۱۸درصد هم از هیچ‌کدام استفاده نمی‌کنند. روشن است تزریق واکسن آمریکایی مساله مردم نیست. ۳۳درصد مردم واکسن خارجی را ترجیح می‌دهند که توسط کشورهای مختلف عرضه شده است که یکی از آنها آمریکاست. این پروپاگاندا عجیب رسانه‌ای است که می‌تواند کسری از ۲۳درصد را صددرصد نشان دهد. وقتی این دو نظرسنجی را کنار هم قرار می‌دهیم درمی‌یابیم سستی در روند واکسنیاسیون باعث شده است مردمی که نسبت به تولید واکسن داخلی کم‌امید شده‌اند به سمت واکسن خارجی تمایل خواهند شد. هرچند شیب نمودار تمایل هنوز کم است. نکته تلخ‌تر این است که حدود ۲۶درصد از مردم گفته‌اند که فکر نمی‌کنند هیچ‌گاه برای واکسن زدن به آنها نوبت برسد. هیچ‌گاه. چرا چنین شده است؟ یک بار دیگر باید دستگاه محاسباتی را از اول شفاف کنیم.

یک: رهبری گفتند به واکسن آمریکایی اعتماد ندارند و ورود آن به کشور به صلاح نیست. **دو:** امکان ورود واکسن از طرق مختلف وجود داشت. ولی روند واکسن زدن کند پیش رفت. **سه:** بیش از ۶۰درصد مردم حاضرند واکسن ایرانی بزنند و به آن امید داشتند. اما بعد از حدود سه ماه، بیش از یک‌چهارم مردم گفتند از این که هر نوع واکسنی به آنها برسد از اساس ناامید هستند!

آیا واقعاً اشکال در این است که واکسن آمریکایی وارد نشده است؟

در نظرسنجی تازه ایسپا از مردم پرسیده شده است چقدر از عملکرد دولت در روند واکسنیاسیون راضی هستند: حدود ۴۱درصد گفتند اصلاً رضایت ندارند و حدود ۴۰درصد هم گفتند که رضایت‌شان کم است. تحلیل این است: ۲۳درصد مردم به واکسن خارجی تمایل دارند ولی بیش از ۶۰درصد از همین مردم از روند واکسن زدن راضی نیستند. به نظر می‌رسد شفاف باشد: نیست؟ یعنی مساله این نیست که مردم کدام واکسن موثر را تزریق کنند، مساله روند مدیریت این ماجراست که مردم را نازاحت کرده است. مساله یک سردرگمی در نحوه پاسخگویی و چاره‌جویی و اظهار نظر منسجم است.

با این همه، هنوز دیر نیست. ایسپا چند روز پیش نظرسنجی دیگری را منتشر کرده است. بر اساس این نظرسنجی حدود ۴۱درصد مردم فکر می‌کنند در سال آینده وضع بهتر می‌شود و حدود ۲۹درصد هم بر این باورند که سال بعد سال بدتری خواهد بود. حدود ۳۰درصد با نمی‌دانند وضع چطور خواهد بود یا فکر می‌کنند وضع تغییر نمی‌کند. هنوز کفه امید در مردم سنگین‌تر است: برای اصلاح روند مبارزه با کرونا دیر نشده است.

صداقت و پاسخگویی در حکمرانی را باید جدی گرفت. دیدیم برای حفظ جان مردم و امنیت کشور، واکسن آمریکایی هم وارد خواهد شد؛ ولی حلاجی ما در این گزارش نشان می‌دهد گره کرونا در ایران در مدیریت ماجراست نه نوع واکسنی که باید وارد شود یا نشود. **✍**

شده محلی از اعراب ندارد. بسیاری از کشورها از واکسن‌های معتبر مختلف استفاده کرده‌اند. نسبت بین مرگ با مبتلا در کشورهایی که از واکسن‌های مختلف استفاده کرده‌اند با کشورهایی که فقط از واکسن‌های آمریکایی بهره‌برده‌اند تفاوت معناداری ندارد.

علاوه بر این که هنوز آن ایمنی اساسی در خود آمریکا ایجاد نشده است. آمار روزانه مبتلایان در آمریکا حدود ۱۵۰ هزار نفر و آمار درگذشتگان بیشتر از ۵۰۰انفر است. یعنی یک درصد مبتلاها از دنیا می‌روند. در دوره پیش از آغاز تزریق واکسن، این عدد حدود ۲درصد بود. آیا ایمنی ایجاد شده است؟ عده‌ها هنوز چنین گواهی‌ای نمی‌دهند. البته نمی‌توان با قطعیت نظر داد. هنوز نیمی از مردم آمریکا کاملاً واکسن نزده‌اند و حدود ۴درصد حتی دوز اول را هم دریافت نکرده‌اند. باید منتظر ماند. موضوع زمان را هیچ پژوهشگری نمی‌تواند حل کند. ضمن این که اظهار نظر ایران ناظر به یافته‌های علمی نبود بلکه مبتنی بر رفتار سیاسی متناقض و مبهم آمریکا در سالیان اخیر بود؛ ایران درباره کشوری صحبت می‌کند که کم مانده است ابر و باد را هم تحریم کند؛ رویان هیچ‌گاه از ضربه‌های مهلک تحریم نمی‌گویند، بلکه تکرار می‌کنند چرا ایران به آمریکا اعتماد ندارد! آنها پاسخ نمی‌دهند ایران به کشوری که استفاده از همه اشیا را بر او ممنوع کرده است، چطور اعتماد کند؟ زاویه دید ایران کمترین ارتباطی به یافته‌های علمی در موضوع واکسن ندارد؛ وگرنه هر کسی می‌داند پیشرفت‌های علمی در آمریکا حتی به اهالی آن کشور بیستگی تام ندارد چه رسد به دولتش.

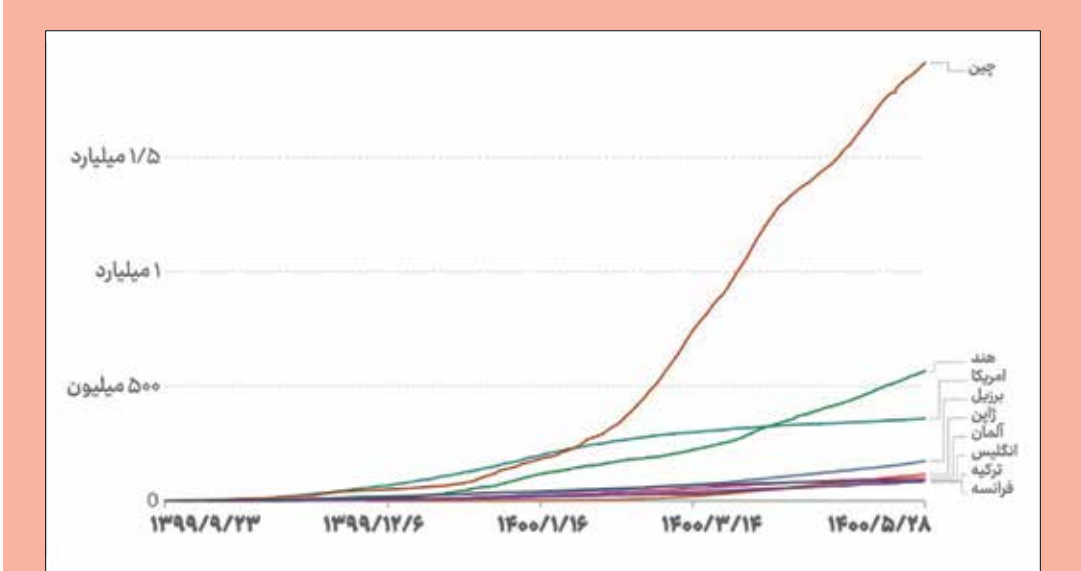
آیا گزاره انسان دوستانه بودن رفتار آمریکایا اروپا در قبال مادرست است؟

پاسخش فقط یک عدد است. گزارش‌ها نشان می‌دهد فقط یک درصد فقرای جهان نتوانسته‌اند حداقل یک دوز واکسن را دریافت کنند. در تمام ماه‌های اخیر هیچ‌گاه تزریق واکسن به قشرهای ضعیف سرعت نگرفته است. حالا شنیده شده در آمریکا و اروپا قرار است دوز سوم واکسن فایزر هم تزریق شود. سازمان بهداشت جهانی گفته از این موضوع متأسف است چون بسیاری از کشورها هنوز همان دوز اول را هم دریافت نکرده‌اند. نقشه مربوط به واکسن کرونا در جهان را ببینید. آفریقا تقریباً فراموش شده است. موضوع انسان‌دوستی آمریکا و اروپا با نقشه تزریق واکسن در جهان همخوانی ندارد.

اگر واردات واکسن آمریکایی به ایران آزاد هم بود وضع چندان فرقی نمی‌کرد. زورمندان جهان را به نفخ‌ثروتمندان یا منافع‌شان می‌خواهند.

نکته دیگر این است که فعلاً درباره عوارض دو واکسن جانسون‌اند جانسون ساخت آمریکا و واکسن آکسفورد – استرازنکا مقالاتی نوشته شده است. برخی یافته‌های علمی نشان می‌دهد این دو واکسن باعث لخته‌شدن خون می‌شوند و به همین دلیل مرگ به علت لخته خون هم گزارش شده است. گفته می‌شود برخی از کشورها استفاده از این دو واکسن را متوقف کرده‌اند. توضیح شرکت جانسون‌اند جانسون هم به این گفته‌ها دامن زده است. این شرکت اعلام کرده است منتظر تجزیه و تحلیل دقیق کارشناسان درباره این پدیده است. بحث در این باره ادامه دارد است.

ایسپا در بهار امسال یک نظرسنجی برگزار کرد و از مردم پرسید آیا ایران می‌تواند یک واکسن موثر در برابر کرونا بسازد؟ حدود ۴۷درصد پاسخ‌دهندگان جواب دادند ایران می‌تواند چنین کند. حدود ۲۲درصد هم اعلام کردند ایران شاید بتواند یک واکسن موثر تولید کند و ۱۲درصد هم گفتند نمی‌دانند. بنابراین کمتر



روند واکسنیاسیون در جهان در این نمودار مشخص است. شتاب و سرعت کشور چین نیز به چشم می‌آید